

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

PTAC īstenotie uzraudzības pasākumi smēķēšanas produktu reklāmas ierobežojumu kontrolē 2021./2022.g.

20.10.2022.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Smēķēšanas produktu reklāmas uzraudzība 2021./2022.g.

5 administratīvās lietas

(4 lietās pārkāpumi labprātīgi novērsti,
1 lieta izskatīšanā)

11 preventīvās uzraudzības
lietas

Sniegtas 28 konsultācijas

(e-pasti, tālruņa saziņa)

Izskatīti 28 iesniegumi

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Iesniegumi/sūdzības

~ 20 gadījumos ziņots par iespējamām Tabakas likuma pārkāpumiem:

reklāmas, produktu izvietojums tirdzniecības vietās u.tml.

~ 10 gadījumos izteikts lūgums sniegt skaidrojumu par dažādiem Tabakas likuma normu piemērošanas jautājumiem, tai skaitā PTAC uzraudzības praksi smēķēšanas produktu reklāmas jomā.

Piemēram:

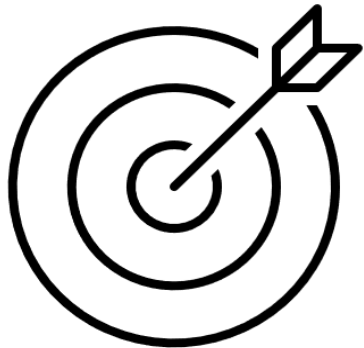
- *smēķēšanas produktu reklāma sociālajos tīklos;*
- *likuma normu piemērošana attiecībā uz beznodokļu tirdzniecības veikaliem;*
- *reklāmas bukletu izvietošana un izplatīšana specializētajās smēķēšanas produktu mazumtirdzniecības vietās;*
- *aromatizētāju norādes uz elektronisko cigarešu iepakojuma;*
- *soda naudas piemērošanai par neatļautas smēķēšanas produktu reklāmas sniegšanu u.c.*

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Preventīvās uzraudzības lietas

2021./2022.g – 11 lietas:

- uzsāktas gadījumos, kad saņemts signāls - personas e-pasts vai rakstveida sūdzība, un tiek konstatēts pārkāpums, kuru iespējams viegli/ātri novērst (*piem., PTAC nosūtot komersantam e-pastu u.tml*) neuzsākot patērētāju kolektīvo interešu lietu;
- visās 11 lietās panākts labvēlīgs risinājums, komersantiem reaģējot un veicot darbības pārkāpumu novēršanā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Būtiskākie pārkāpumi

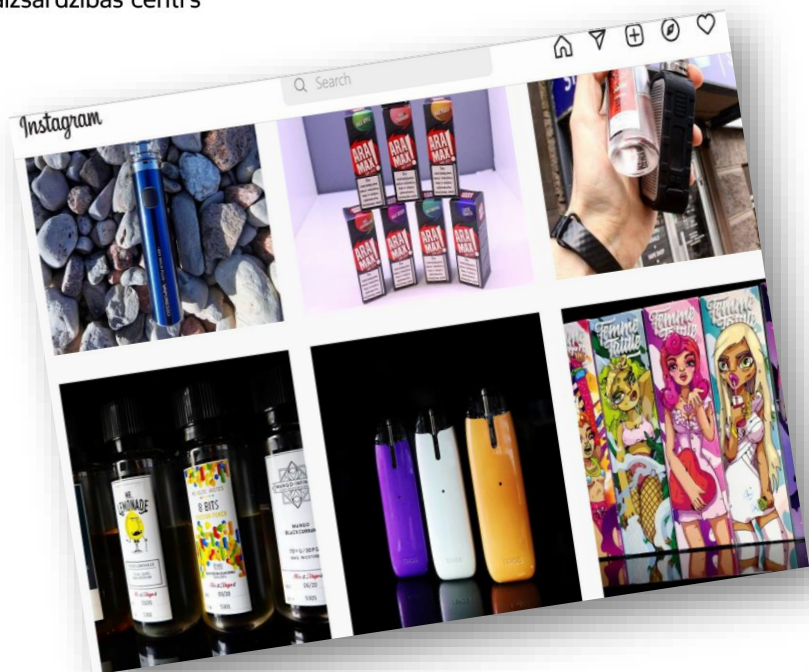

- elektronisko cigarešu, uzpildes flakonu reklāmas izvietotas ārpus Tabakas likumā atļautajām vietām;
- elektronisko cigarešu, uzpildes flakonu vai šo produktu preču zīmes izvietotas mazumtirdzniecības vietās patērētājiem redzamā veidā;
- elektroniskās cigaretes, uzpildes flakoni attēloti kopā ar augļiem vai saldumiem;
- netiek ievērots Tabakas likumā noteiktais aizliegums reklāmas nolūkos izplatīt elektroniskās cigaretes un to uzpildes tvertnes bez maksas;
- pārkāpumi saistībā ar Tabakas likumā noteikto aizliegumu piedāvāt tirgū saldumus, kas vizuāli atgādina cigarates vai citus smēķēšanas produktus

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – reklāmas sociālajos tīklos

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – reklāmas publiskos pasākumos / kafejnicās

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – reklāmas tirdzniecības vietās

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – reklāmas raidījumā tīmekļa vietnē YouTube

The screenshot shows a YouTube video player interface. At the top left is the YouTube logo with 'LV' next to it. To the right is a search bar containing the text 'Meklēt'. The video content shows a woman with short dark hair, wearing a dark patterned blazer over a white turtleneck, holding a green SALT electronic cigarette. Below the video frame, a red progress bar is visible, with the text 'SALT vienreiz lietojama elektroniska cigarete - veselīgāka alternatīva tradicionālajām cigaretēm.' underneath it. The video player controls include play, next, mute, a progress slider showing '10:00 / 1:32:58', settings, full screen, and a share icon. At the bottom of the player, there are three hashtags: '#DžSpot #Džilindžers #Adams'.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – speciālie piedāvājumi / akcijas

~~15.95~~
11.95

SkyDūmi
e-cigaretes un šķidrumi

OSSEM E-SHALLI

BRASSIERE
LIME

MALANGITAW
MANGO

AMERICAN
MELON

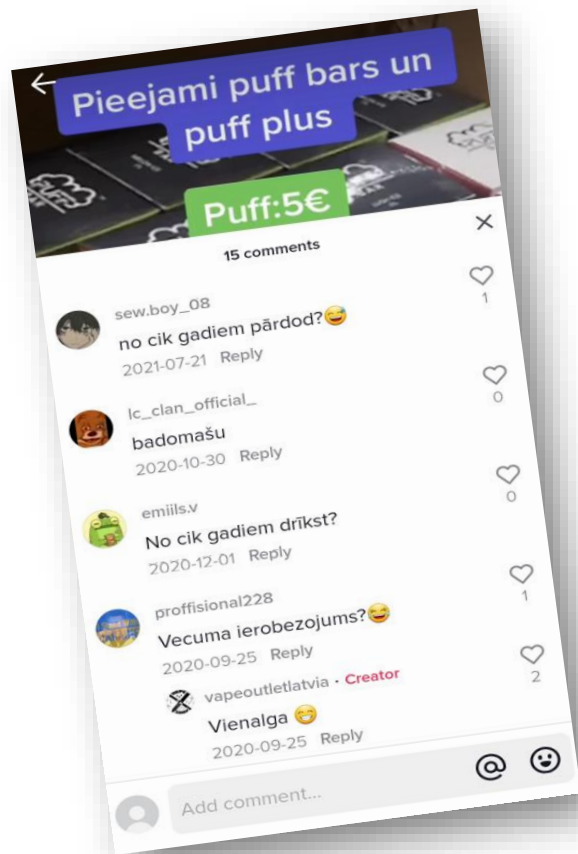
BRITISH
BERRY

JAPANESE
PEACH

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – produktu tirdzniecība un reklāma TikTok

Piedāvā nepilngadīgām personām;

Produktu piegādei tiek izmantoti *Omniva* pakomāti;

Tika informēts VID un Valsts policija, kura uzsāka apstākļu pārbaudi

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – produktu izvietojums tirdzniecības vietā redzamā veidā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Administratīvās lietas 2022.g.

- smēķēšanas produktu reklāma – 2022.gada PTAC prioritārais uzraudzības pasākums;
- veikta uzraugāmo objektu atlase interneta vidē (lielākie tirgotāji);
- veikta tirdzniecības vietu apsekošana;
- pierādījumu fiksēšana;
- **5** lietu uzsākšana (4 lietas pabeigtas – komersanti pārkāpumus novērsa labprātīgi);
- **1** lietā turpinās izvērtēšana.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Būtiskākie pārkāpumi administratīvajās lietās 2022.g.

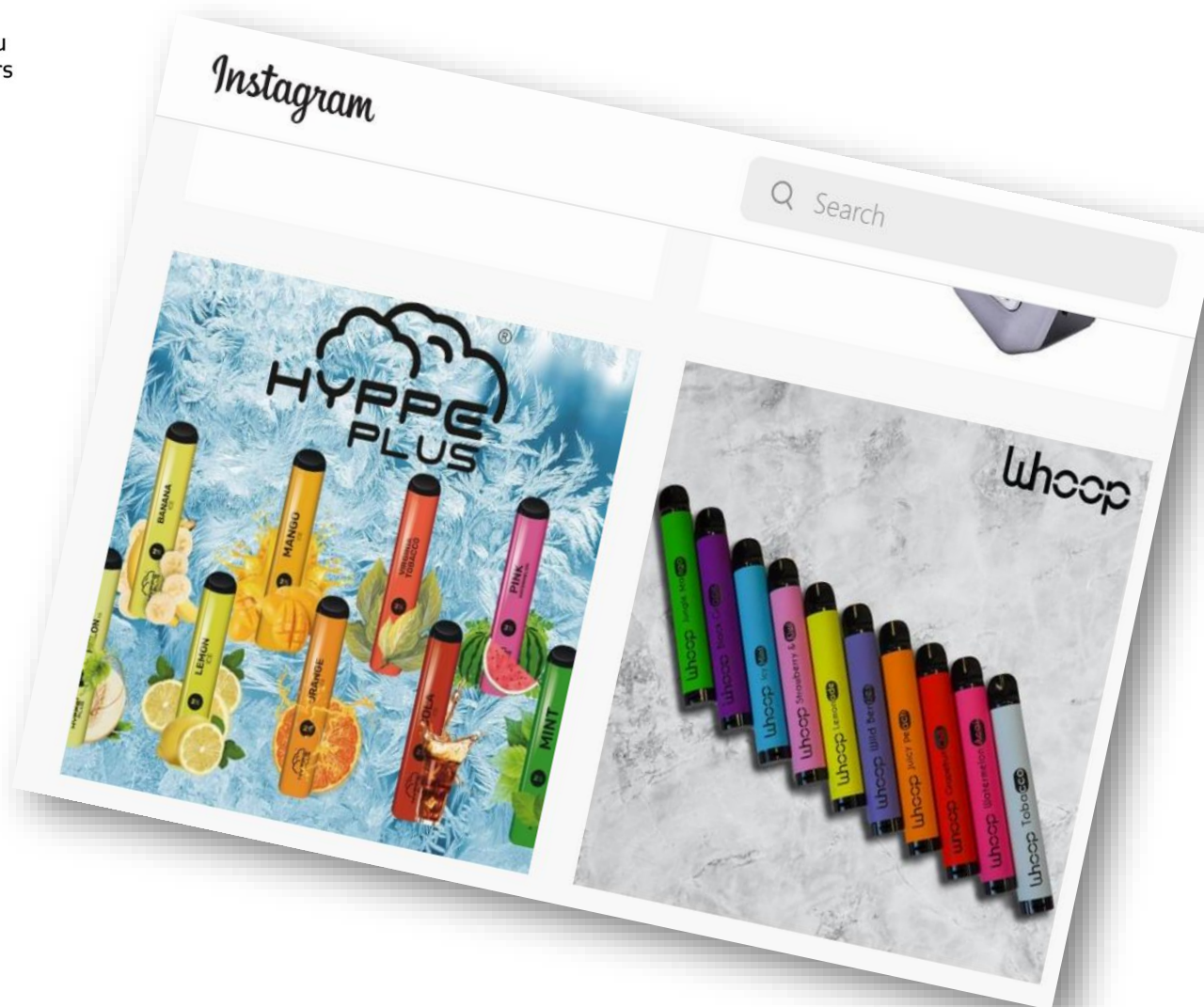

- ❑ elektronisko cigarešu un to uzpildes flakonu reklāmas izvietotas ārpus Tabakas likumā atļautajām vietām;
- ❑ elektronisko cigarešu un to uzpildes flakonu vai šo produktu preču zīmes izvietotas mazumtirdzniecības vietās patērētājiem redzamā veidā

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – reklāmas interneta vidē

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Piemērs – produktu izvietojums redzamā veidā T/C Origo

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Nikotīna spilventiņi / tabakas karsēšanas ierīces

Problēma:

- nav definēti un regulēti Tabakas likumā;
- normatīvā regulējuma trūkums palielina šo produktu pieejamību sabiedrībā, īpaši nepilngadīgām personām, un rada interesi par smēķēšanas uzsākšanu

Risinājums:

grozījumi Tabakas likumā (tiek virzīti Saeimā):

- paredz regulējumu Latvijas tirgū ienākušajiem tabakas aizstājējproduktiem, t.sk. beztabakas nikotīna spilventiņiem;
- paplašina elektroniskās smēķēšanas ierīču definīciju un regulē tādu jaunu produktu ienākšanu tirgū, kā tabakas karsēšanas ierīces (piemēram, IQOS).

SIA "Philip Morris Latvia" ielu pasākumos daļtās informatīvās lapina

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Sadarbība un sabiedrības informēšanas pasākumi smēķēšanas produktu reklāmas uzraudzībā

2021./2022.g. tika īstenota sadarbība ar Veselības inspekciju, Veselības ministriju (galvenokārt viedokļu lūgumi dažādos ar Tabakas likuma normu piemērošanu saistītos jautājumos u.tml.)

Biedrības „Beztabakas Produktu Asociācija” regulāri sniegtie signāli (iesniegumi) par pārkāpumiem

PTAC preses relīze par 2021.gadā īstenotajiem uzraudzības pasākumiem ar aicinājumu patērētājus ziņot par smēķēšanas produktu reklāmu

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paldies par uzmanību!